Praha, 29. září 2022

Postup pořízení a zpracování výsledků hlasování do Senátu Parlamentu ČR okrskovou volební komisí na počítači
2. kolo

Stažení programu z Internetu:

- Soubor **SEokrsek2.exe** uložte do adresáře na disk nebo technický nosič; tímto máte připravenu instalaci pro 2. kolo.

Instalace programu **- instalace musí být prováděna pod uživatelem Windows, pod kterým bude program spouštěn:**

- Upozorňujeme, že program je určen pro operační systémy Windows 8, 10, 11;
- Spusťte **SEokrsek2.exe** z technického nosiče nebo adresáře, kam jste si instalaci nakopírovali.
- Dále komunikujte s instalačním programem:
  ● při první instalaci jakéhokoli programu pro zpracování výsledků voleb, resp. po odinstalování všech dříve instalovaných volebních programů, lze vybrat adresář pro instalaci všech volebních programů, a proto věnujte pozornost informacím zapsaným v úvodním okně instalačního programu - vyberte disk pro uložení programů dle výběru (standardně C), potvrďte klávesou *Enter*, tlačítkem *Změnit adresář* můžete změnit adresář, kam budou programy instalovány, pokračujte tlačítkem *Pokračovat*;
  ● potvrďte číslo kola voleb **2**, zadejte číslo obce a okrsku (obdrželi jste je na školení okrskových volebních komisí od zaměstnanců ČSÚ), údaje vždy potvrďte klávesou *Enter*; pokračujte stisknutím tlačítka *Instalovat*;
  ● instalační program vytvoří na ploše ikonu **Senát-Pořízení 2K *číslo_okrsku.číslo_obvodu***, současně vytvoří v nabídce Start podnabídku *Volby2022* se zástupci **Senát-Pořízení 2K *číslo_okrsku.číslo_obvodu* a Odebrat2022** (program pro odinstalování programu);
- Zkontrolujte, zda je v pořádku datum a čas; datum a čas je součástí tisknutých zápisů a příloh.
- Volbou *Nápověda – Zkušební tisk* si můžete ověřit správnost tisku před zpracováním výsledků.

Spuštění programu:

- Pokud jste použili standardní postup instalace, najdete zástupce pro spuštění programů na ploše a v nabídce Start - Volby2022.
- Program spustíte dvojím kliknutím na ikonu **Senát-Pořízení 2K *číslo_okrsku.číslo_obvodu***.
- Úvodní obrazovka má dvě menu (*Okrsek* a *Nápověda*); ve spodní části je zobrazena identifikace okrsku a číslo kola. V menu *Okrsek* můžete data pořídit a kontrolovat, data exportovat na technický nosič pro přebírací místo ČSÚ a vytisknout zápis okrskové volební komise.
- V nabídce *Pořízení a oprava dat* (zkratková klávesa F2) zapisujete dle záložek:
  - *T/5 - odd. I* vyplnění údajů o průběhu hlasování (kromě údaje o termínu konání voleb - tento je doplněn automaticky) (tiskopis T/5 - část I.),
  - *T/5 - odd. II* pořízení údajů z první strany tiskopisu T/5 (část II.),
  - *T/5 - odd. II pokračování* pořízení údajů z druhé strany tiskopisu T/5 (část II. pokračování) - počty hlasů pro jednotlivé kandidáty,
  - *T/5 - odd. III* vyplnění údajů o komisi k podepsání a předání zápisu (tiskopis T/5 - část III.).
- Všechna kontrolní čísla, násobky a číslo posledního kandidáta, který získal platné hlasy, jsou vypočítávány automaticky; tyto funkce však zaručují pouze formální výpočet, věcnou správnost zjištěných a zadaných údajů musí členové komise zkontrolovat sami (např. přehození hlasů pro kandidáty, špatně zadaný počet obálek aj.).
- Po formuláři se pohybujete klávesou *Enter* (vždy na následující údaj), nebo klávesou *TAB* ve směru dopředu, kombinací kláves *SHIFT+TAB* ve směru dozadu nebo šipkami, dále kurzorem myši a stisknutím levého tlačítka na pozici údaje, který chcete editovat. Mezi záložkami se pohybujete umístěním kurzoru myši na název záložky a následným stisknutím levého tlačítka myši nebo pomocí kláves *PageUp* a *PageDown*.

Pořízení a oprava dat:

- Před zahájením zpracování zápisu OVK T/5 je nutné, aby okrsková volební komise ověřila, zda má k dispozici poslední stav přehledu odvolaných kandidátů, tj. stav k zahájení hlasování, odvolaným kandidátům nesmí být pořízeny hlasy.
- Každý zapsaný údaj potvrďte klávesou *Enter*.
- Nejdříve vyplňte údaje na záložce *T/5 - odd. I* základní údaje o průběhu hlasování jako např. hodina zahájení hlasování, případné důvody odročení atd., nehodící se texty (označené *)) program automaticky přeškrtne podle vámi vyplněných údajů na této záložce.
- Na záložce *T/5 - odd. II* vyplňte údaje pro zápis T/5 odd. II týkající se počtu osob zapsaných do výpisů ze seznamů, počtu vydaných úředních obálek, počtu odevzdaných úředních obálek a celkového počtu platných hlasů.
- Platné hlasy kandidátů pořizujete na záložce *T/5 - odd. II pokračování*; každý kandidát je označen pořadovým číslem, platný kandidát má vyplněno jméno, neplatný kandidát má jméno proškrtnuto.
- Při pořizování jsou data interaktivně kontrolována a uživatel je o případných nesrovnalostech informován prostřednictvím chybových hlášení (po stisku *Ignorovat* je možno pořizovat údaje dále bez opravy, chyba v datech však zůstává).

- Na záložce *T/5 - odd. III* zadejte údaje z části III tiskopisu T/5 vč. jmen všech členů komise přítomných podpisu zápisu (jméno zapisovatele se zapisuje do samostatné kolonky). Je kontrolována vyplněnost všech položek (vč. položek pro jména členů komise) kromě údaje o dále přítomných osobách.
- Ukončení pořízení zápisu můžete provést stiskem klávesy *F2*, příp. stisknutím tlačítka *Uložit* na záložce *T/5 - odd. III.* Po uložení dat je spuštěn a zobrazen kontrolní chod, který je možné vytisknout tlačítkem *Tisk*.
- Chyby signalizované kontrolami opravíte znovu v nabídce *Pořízení a oprava dat*.
- Pokud jsou data bez chyb, je ihned po pořízení umožněno provést export dat a tisk zápisu OVK.

Kontroly dat:
- Program obsahuje dva stupně kontrol, tzv. interaktivní a dávkové. Interaktivní jsou prováděny okamžitě po zápisu údaje a stisknutí klávesy *Enter*, dávkové se vykonávají po spuštění všech kontrol v samostatné nabídce menu *Okrsek*, volba *Kontroly* (zkrácená volba *F3*) a při ukončení pořizování dat tlačítkem *Uložit*.
- Chyby jsou dále rozděleny na ***propustitelné*** (chyby č. 6 až 12), ***upozornění*** (*informativní hlášky* č. 91 až 97) a ***závažné*** (chyby s hvězdičkou č. 4, 5, 14 až 22, 39). Pokud údaje signalizované jako propustitelné chyby nebo upozornění odpovídají zjištěné skutečnosti, nesnažte se je odstranit, jde spíše o logickou správnost údajů, která může signalizovat např. špatné pořízení údajů formálně vyhovující kontrolám (export viz následující bod).
- Obsahují-li data závažnou chybu, nelze data exportovat ani vytisknout zápis a je nutné zjistit příčinu a údaje opravit. Upozornění a propustitelné chyby nemají vliv na export dat a tisk zápisu. **Seznam chyb je uveden níže a najdete jej i v nápovědě nebo v úplném návodu k programu**.

Výstup pro přebírací místo ČSÚ (PM):
⇨ Výstup pro PM je rozdělen do dvou fází, a to uložení dat na technický nosič a vytisknutí dvou stejnopisů zápisu T/5 (dvě strany zápisu).
⇨ Vlastní výstup provedete dle následujícího postupu (toto lze provést pouze na zápisu bez závažných chyb):
- Export umožněn přímo po ukončení pořizování nebo vyberte z menu *Okrsek* nabídku *Export dat a tisk zápisu*, informaci o povolení tisku a zápisu a informaci o založení technického nosiče potvrďte tlačítkem *OK*.
- Vyberte zařízení (popř. adresář), na které chcete exportovat data, stiskněte OK a přečtěte si následující informaci *o* provedení exportu. Zkontrolujte přítomnost souboru správného jména na technickém nosiči (obsah souboru není čitelný).
- Je proveden automatický tisk celého zápisu v počtu kopií dle Vašeho zadání a zároveň je zobrazen na obrazovce (preview). Tisk T/5 můžete opticky zkontrolovat proti vytisknutému zápisu (v zobrazeném zápisu lze listovat klávesami *PageDown* a *PageUp* nebo stiskem tlačítek ▸ nebo ◂, text na obrazovce posunete pomocí přetáčecí lišty vpravo nebo dole). Po stisknutí tlačítka s tiskárnou můžete volit tiskárnu, počet kopií, případný další tisk spustíte stiskem tlačítka *Tisk*. Okno prohlížeče nezavírejte, nejdříve zkontrolujte správnost všech tisků.
- **Po ukončeném tisku zkontrolujte náležitosti vytisknutých formulářů, a to i z hlediska obsahové správnosti údajů,** pokud jste neopustili okno Preview, můžete opakovat tisk potřebné stránky.
- Tlačítko *Zavřít* ukončuje prohlížení zápisu (preview).
- **POZOR - v patičce obou stran zápisu je kromě základních identifikací také uvedeno souhrnné kontrolní číslo, číslo strany a počet všech stran zápisu a datum a čas tisku zápisu. Na všech stránkách zápisu musí být shodné údaje v patičce** (kromě aktuálního čísla strany). **Na přebírací místo lze odevzdat s technickým nosičem pouze zápis, který je vytisknut při exportu!**
  Upozornění - Při opakovaném exportu je nutno znovu vytisknout celý zápis.

⇨ Zápis T/5 doplňte a podepište na obou stejnopisech (pozor na počet podpisů, zapisovatel se podepisuje pouze ve zvláštní kolonce).

Co předáváte přebíracímu místu ČSÚ:
⇨ **jeden ze dvou stejnopisů** zápisu T/5 a další přílohy (jejich počet je uveden na přední straně zápisu T/5) – **vše podepsané;**
⇨ **technický nosič s daty,** pokud jste úspěšně zpracovali výsledky na počítači.

Přejeme Vám klidnou a bezchybnou práci při zpracování výsledků hlasování do Senátu Parlamentu ČR.

Příloha č. 1 - Seznam chyb v datových souborech

Pozn.: Ve vysvětlení kontrol je uváděn odkaz na příslušnou kapitolu Pokynů pro okrskové volební komise (dále jen "Pokyny").

a) závažné chyby (chyby s hvězdičkou), jedná se o chyby, které musí být před vytvořením zápisu opraveny; je nutno zkontrolovat hodnoty (postup zjištění) a opravit dle skutečnosti:

Číslo	Vysvětlující text
4*	Chybné číslo obvodu [(číslo)] Číslo obvodu neodpovídá zadanému okrsku (kap. 5 Pokynů).
5*	Chybné číslo kola [(číslo)] Číslo kola neodpovídá aktuálně zpracovávanému kolu voleb do Senátu (kap. 5 Pokynů).
14*	Počet hlasů pro kandidáta > počet hlasů celkem (kand. číslo) Počet platných hlasů pro kandidáta musí být menší nebo roven počtu platných hlasů ve volebním okrsku celkem (kap. 9 Pokynů).
15*	Součet platných hlasů kandidátů <> počet platných hlasů celkem Součet platných hlasů pro všechny kandidáty se musí rovnat počtu platných hlasů ve volebním okrsku celkem (kap. 9 Pokynů).
16*	Platné hlasy u nekandidujícího kandidáta (číslo) Jsou vyplněny hlasy pro kandidáta s číslem větším, než je maximální číslo kandidáta pro daný obvod (kap. 9 Pokynů).
21*	Neplatný hlas pro kandidáta (číslo) Jsou vyplněny hlasy pro neplatného kandidáta (kap. 9 Pokynů).
22*	Neplatný hlas v 2. kole voleb pro kandidáta (číslo) Jsou vyplněny hlasy pro kandidáta, který nepostoupil do druhého kola voleb do Senátu (kap. 9 a 15 Pokynů).
39*	Nevyplněn / chybný některý z údajů záložce T/5 - odd. III (seznam položek) Na záložce T/5 - odd. III není vyplněn nebo je vyplněn chybně některý z doplňovaných údajů (kap. 11 Pokynů): a) není vyplněn počet členů komise celkem; b) není vyplněn počet přítomných členů komise; c) počet přítomných členů není nadpoloviční většina; d) počet přítomných členů > než celkový počet; e) není vyplněno jméno pověřené osoby f) není vyplněno jméno zapisovatele; g) není vyplněno jméno ostatního člena komise.

b) propustitelné chyby (chyby bez hvězdičky), jedná se o chyby, které mohou nastat jen v opravdu výjimečných případech, lze je propustit po ověření správnosti zjištění a zápisu údaje:

Číslo	Vysvětlující text
6	Počet zapsaných voličů je roven nule Počet osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu celkem nesmí být roven nule (kap. 5 Pokynů).
7	Vydané obálky jsou rovny nule Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky, nesmí být roven nule (kap. 6 Pokynů.
8	Vydáno více obálek než je počet zapsaných voličů Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky, musí být menší nebo shodný s počtem osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu celkem (kap. 6 Pokynů).
9	Odevzdané obálky jsou rovny nule Počet odevzdaných úředních obálek nesmí být roven nule (kap. 7 Pokynů).
10	Odevzdáno více obálek než bylo vydáno Počet odevzdaných úředních obálek musí být menší nebo shodný s počtem voličů, kterým byly vydány úřední obálky (kap. 7 Pokynů).
11	Platné hlasy celkem jsou rovny nule Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem nesmí být roven nule (kap. 9 Pokynů).
12	Více platných hlasů než je odevzdaných obálek Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem musí být menší nebo shodný s počtem odevzdaných úředních obálek (kap. 9 Pokynů).

c) upozornění (informativní hlášky), jedná se o chyby upozorňující na méně pravděpodobné jevy, které ale mohou nastat; zkontrolovat, zda podezřelé hodnoty opravdu odpovídají reálně zjištěnému stavu:

Číslo	Vysvětlující text
91	100% volební účast Voleb se zúčastnily všechny osoby zapsané do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu celkem zkontrolovat, zda se opravdu voleb zúčastnily (tj. byly jim okrskovou volební komisí vydány úřední obálky pro hlasování) všechny osoby zapsané do výpisů ze seznamu voličů (tj. u všech voličů ve výpisech si komise učinila záznam o vydání úřední obálky). Zkontrolovat správné zjištění údajů o vydaných úředních obálkách a počtu osob v seznamech voličů (viz kap. 5 Pokynů).
92	Odevzdaných obálek je méně než 80 % vydaných Odevzdaných úředních obálek je méně než 80 % vydaných úředních obálek a absolutní rozdíl je větší než 10 - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných a vydaných obálkách (kap. 7 Pokynů).
93	Počet zapsaných voličů >= 2000

Počet osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu celkem nesmí být větší než 1999 - zkontrolovat zjištění údaje o počtu osob v seznamech voličů (kap. 5 Pokynů).

94 Malá volební účast
Pro 2. kolo: Voleb se zúčastnilo méně než 5 % osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu celkem - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách, příp. i počtu osob v seznamech voličů (kap. 5 Pokynů).

95 Platných hlasů je méně než 75 % odevzdaných obálek
Platných hlasů ve volebním okrsku celkem je méně než 75 % odevzdaných úředních obálek - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách a o celkovém počtu platných hlasů pro všechny kandidáty (kap. 9 Pokynů).

96 Počet zapsaných voličů neodpovídá očekáváné hodnotě xxxxx
Rozdíl mezi počtem osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu celkem a předpokládaným počtem voličů (= očekávaná hodnota) musí být:
buď v rozmezí -9 až +14 absolutně, nebo v rozmezí -16 % až +20 %.

97 Velká volební účast
Voleb se zúčastnilo více než 80 % osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách, příp. i počtu osob v seznamech voličů (kap. 5 Pokynů).